

Sygn. akt I UZ 16/22

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Piotr Prusinowski (przewodniczący, sprawozdawca)
SSN Romualda Spyt
SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania I. J.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Krakowie
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 16 lutego 2023 r.,
zażalenia ubezpieczonej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z dnia 6 czerwca 2022 r., sygn. akt III AUa 1159/19,

odrzuca zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Krakowie wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2022 r. oddalił apelację I. J. w sprawie o rentę z tytułu niezdolności do pracy. W dniu 23 maja 2022 r. wnioskodawczyni nadała do sądu pismo, które ostatecznie sprecyzowała jako skargę kasacyjną, kwestionując rozstrzygnięcie sądu. Postanowieniem z dnia 6 czerwca 2022 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie odrzucił skargę kasacyjną.

Sąd Apelacyjny wskazał, że skarga kasacyjna powinna zostać sporządzona przez adwokata lub radcę prawnego. Wymóg ten wynika z art. 87¹ § 1 k.p.c., zgodnie z którym w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych. Zastępstwo to dotyczy także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem

Najwyższym, podejmowanych przed sądem niższej instancji. W rozpoznawanej sprawie skarga kasacyjna została sporządzona i wniesiona przez wnioskodawczynię osobiście, zatem nie spełnia wymogu z art. 87¹ § 1 k.p.c. Sąd Apelacyjny przyjął, że skarga kasacyjna niespełniająca wymogu określonego w art. 87¹ § 1 k.p.c. jest w świetle art. 398⁶ § 2 k.p.c. niedopuszczalna i podlega odrzuceniu.

W złożonym osobiście zażaleniu skarżąca zakwestionowała w całości rozstrzygnięcie sądu. Wskazała, że z chwilą wydania wyroku z dnia 7 kwietnia 2022 r. i jego zaskarżenia pełnomocnik zakończył swoje działanie. Wniosła o ponowne rozpoznanie sprawy przez Sąd Najwyższy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W przypadku, gdy skargę kasacyjną odrzuci sąd drugiej instancji, na jego postanowienie przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego (art. 394¹ § 1 k.p.c.). Zgodnie z art. 87¹ § 1 k.p.c., w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych i dotyczy ono także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowanych przed sądem niższej instancji. Ustanowiony w tym przepisie przymus adwokacko - radcowski dotyczy każdego postępowania przed Sądem Najwyższym, a więc także zainicjowanego skargą kasacyjną oraz toczącego się w jego ramach postępowania wywołanego wniesieniem zażalenia. Przymus zastępstwa strony przez profesjonalnego pełnomocnika ma charakter bezwzględny, co oznacza, że strony muszą być w tym postępowaniu reprezentowane przez adwokata lub radcę prawnego. Istota przymusu adwokackiego prowadzi zaś do wyłączenia w postępowaniu przed Sądem Najwyższym zdolności strony do podejmowania przez nią osobiście czynności procesowych (tzw. zdolności postulacyjnej). To powoduje, że czynności podejmowane przez stronę osobiście są bezskuteczne (postanowienie Sądu Najwyższego z 10 czerwca 2021 r., III UZ 8/21, LEX nr 3302379). Celem przymusu adwokacko-radcowskiego jest zapewnienie wniesionemu środkowi zaskarżenia odpowiedniego poziomu merytorycznego. Sporządzenie zażalenia osobiście przez

stronę pozbawioną zdolności postulacyjnej jest dotknięte brakiem nieusuwalnym i powoduje konieczność odrzucenia zażalenia *a limine* bez uprzedniego wzywania do uzupełnienia tego braku (postanowienie Sądu Najwyższego z 14 czerwca 2022 r., III CZ 197/22, LEX nr 3390468).

Z powyższych względów Sąd Najwyższy odrzucił zażalenie na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398⁶ § 3 k.p.c.